

Pacte per Barcelona

Un **nou impuls** per la ciutat

Taula de ciutat d'Economia Digital – Pacte per Barcelona

Document de síntesi i relat de les principals aportacions:

El present document pretén sintetitzar i crear un relat conjunt de les intervencions dels membres de la Taula de ciutat d'Economia Digital; especialment d'aquelles que van generar major consens en les sessions 1 i 2, celebrades, respectivament, els dies 27 de maig i 12 de juny de 2020. 27/05/2020. Les propostes estan encarades a dibuixar un conjunt de pactes o acords que s'acabarien de concretar en la sessió 3 de la Taula, d'acord amb els calendaris establerts en el Pacte per Barcelona.

El document de síntesi té la següent estructura:

1. Introducció
2. Actius, reptes i oportunitats de la Barcelona post-COVID19.
3. Objectius i propostes per a la discussió de la Taula d'Economia Digital.
4. Del Pacte a l'Acció per la transformació digital.

1. Introducció

La pandèmia del COVID19 ha posat en relleu la importància i incidència de les TIC en la vida a les ciutats i en els reptes globals, alhora que es posaven sobre la taula els riscos associats.

Existeix un ampli consens en què el sector tecnològic/digital ha d'esdevenir, en un context post-COVID19, més que mai, un impulsor de l'economia de la ciutat de Barcelona i una eina fonamental per a la reducció de les desigualtats i la reconstrucció post-pandèmia. La transformació digital és estratègica, perquè impacta d'una forma transversal. D'ella dependrà, en bona mesura, la resolució dels reptes que tenim al davant. I enfocar-la des d'una perspectiva ètica, humanista, ens aporta criteris per utilitzar bé les tecnologies.

La Taula de Ciutat s'erigeix com una oportunitat de diàleg amb i entre els diferents actors de l'economia digital, i de creació de sinèrgies per un creixement ordenat d'un sector que pot esdevenir puntal de l'economia de Barcelona. En aquest repte és essencial treballar amb una visió àmplia, tant sectorial com territorial, perquè l'ecosistema digital de Barcelona resulta de la conjunció de la ciutat i la regió metropolitana, de la indústria i dels serveis.

2. Actius, reptes i oportunitats de la Barcelona post-COVID19:

Els principals **actius, reptes i oportunitats** a que s'enfronta la societat en el seu conjunt, i Barcelona en particular, i en els/les quals el sector tecnològic/digital pot incidir per una millora social i econòmica són:

Principals actius per a un relat de l'economia digital en un context post-pandèmia:

- a) Barcelona es pot posicionar a nivell mundial amb un **relat sobre la innovació digital**, diferenciador d'altres hubs tecnològics.
- b) Barcelona és i ha de seguir essent una referència europea i mundial en l'àmbit de la transició digital, mantenint i reforçant el seu paper com a **capital mundial del mòbil**.
- c) Barcelona compta amb un **ecosistema d'innovació digital sòlid** i de referència a nivell europeu i mundial.
- d) Barcelona compta amb una **xarxa d'equipaments** i espais, públics i privats, amb capacitat per acostar el **coneixement** a les persones.
- e) Barcelona compta amb **universitats i centres de recerca de referència mundial**, que genera coneixement en camps que, com la biomedicina, responen als reptes planetaris del segle XXI.
- f) Barcelona compta amb un **teixit industrial en plena transformació** cap al concepte d'indústria 4.0, alhora que en procés d'adaptació a les demandes de la societat per a un desenvolupament sostenible.
- g) L'Ajuntament de Barcelona té les condicions per exercir de líder i motor del procés de transició digital, a través d'aliances amb tots els sectors implicats.

- h) La ciutat de Barcelona és seu d'organismes multilaterals d'abast mundial i europeu de referència en la recerca i la innovació digital, la innovació social i la preservació de la governança democràtica.

Reptes i oportunitats post-pandèmia:

- i. La pandèmia COVID19 ha accelerat canvis en relació a la digitalització i el **moment és propici** per seguir impulsant millores.
- ii. **El 5G** tindrà un enorme impacte econòmic i social, perquè configurarà sectors tan bàsics per a Barcelona com la salut, l'entreteniment o la indústria
- iii. Les **polítiques socials** seran més urgents que mai, i la digitalització pot jugar un paper clau per a millorar-ne tant l'**eficiència** com l'**eficàcia**.
- iv. La transició digital també és clau per a la transició ecològica, sobretot en la provisió d'energia, tal i com s'expressa a al Green New Deal aprovat per la Unió Europea a finals de 2019.
- v. Caldrà reforçar la **digitalització** de les administracions públiques, per oferir millors serveis a la ciutadania.
- vi. Qualsevol estratègia de creació de sinèrgies i economies d'escala haurà d'integrar un **enfoc metropolità**.
- vii. Cal impulsar **aliances** entre grans empreses tecnològiques, universitats i centres de recerca, start-ups i la població en general.
- viii. La transició digital tindrà **implicacions** que esdevenen **socialment sensibles**, com ara la implantació de la infraestructura 5G.
- ix. Caldrà prevenir la **deslocalització del talent**, causada per la globalització creixent del mercat de treball i accelerada pel teletreball.

3. Objectius i propostes per a la discussió de la Taula d'Economia Digital:

L'**acció** de transformació digital de Barcelona dirigida a la recuperació post-COVID19, hauria de **prioritzar una estratègia i les corresponents eines i mesures per a una nova governança del coneixement i la digitalització:**

Objectiu 1: Reduir la bretxa digital de l'economia de Barcelona, amb especial atenció als treballadors i als sectors econòmics més afectats per la crisi econòmica del COVID-19, amb l'Ajuntament de Barcelona com a institució model i tractora.

Mesures:

- Partir d'una visió integral del concepte de *skilling* (capacitació) digital, integrant una visió territorial i polítiques de capacitació tant en l'àmbit laboral com en el de la vida quotidiana, tenint en compte un context d'evolució creixent del teletreball i d'implantació de l'Agenda 2030 i assoliment dels ODS a Barcelona.
- Treballar, amb el lideratge de Barcelona Activa i de la mà de tots els actors del sector, per la digitalització dels col·lectius més vulnerables, amb un focus especial en la no discriminació, per garantir la igualtat d'oportunitats i no deixar ningú enrere.
- Impulsar programes formatius de capacitació per a treballadors/es i aturats/des, tenint en compte les particularitats dels diferents col·lectius i franges d'edat, orientats clarament a la reducció de la taxa d'atur, especialment en els sectors més afectats per la pandèmia.
- Utilitzar la xarxa de biblioteques de Barcelona com una eina d'alfabetització digital de les persones, en especial les persones grans. L'objectiu és doble: L'ús de les tecnologies i l'esperit crític en la comprensió dels continguts de les xarxes.
- Crear sinèrgies entre noves tecnologies i població jove, encarades a reduir l'atur i la precarietat laboral entre els joves.
- Contemplar les necessitats urgents de capacitació digital de nombroses microempreses, especialment d'aquelles que treballen en sectors fortament impactats pel Covid19.
- Tenir en compte i abordar l'esclletxa existent entre demanda de talent i disponibilitat de talent.
- Dissenyar programes socials que promoguin l'acostament entre les persones joves i les persones grans, facilitant l'aprenentatge mutu en el context de la digitalització.
- Ampliar la dotació d'infraestructura (terminals) per erradicar la bretxa digital motivada per la privació material, especialment en el sector educatiu.
- Promoure el coneixement sobre l'ús adequat dels mitjans digitals (*digital media literacy*).

Objectiu 2: Impulsar els sectors econòmics on la digitalització representa un enfortiment de la innovació i la generació de valor afegit per a tota la ciutat.

Mesures:

- Creació d'un eix territorial de recerca, coneixement i innovació (tecnològica, digital, social i urbana, amb l'enfocament de sostenibilitat que marca l'Agenda 2030) impulsat pel valor afegit de les TIC d'abast supramunicipal i de caire pluridisciplinar, encarat a la digitalització dels sectors productius de l'AMB, integrat també per organitzacions que treballen en la defensa dels drets humans i els drets digitals, i dotat d'un mecanisme de governança propi.

A nivell territorial l'eix estaria integrat per les principals universitats i centres de recerca que s'estenen al llarg de tot el litoral barceloní: El desenvolupant del projecte de la Ciutadella del coneixement centrat en el benestar planetari, el desenvolupament de l'entorn de les Tres Xemeneies de Sant Adrià de Besòs, Ca l'Alie al 22@ i altres centres de recerca i innovació, com el Campus Besòs de la UPC, el Campus UPF de la Ciutadella, l'IREC, el MediaTIC, el futur centre de digitalització de SEAT, l'Institut de Canvi Climàtic de la Mediterrània, el Campus urbà dels Pier 1 i Pier 3, el clúster a l'entorn de la impressió 3D de la Zona Franca, així com infraestructures estratègiques com el Port i l'Aeroport, entre d'altres, sense renunciar a crear més ecosistemes i hubs.

En l'àmbit de la RMB caldrà reforçar, amb la mateixa lògica, l'eix industrial i de recerca constituït al voltant de la tercera circumval·lació de Barcelona (B-30), relligant alhora el territori i les principals ciutats de Catalunya.

- Els sectors industrials prioritaris per a la transformació digital són aquells que treballen per la salut global i els drets de les persones, i/o que exerceixen de sectors tractors de l'economia: biomedicina, salut global, educació, mobilitat i logística, sectors sanitari i farmacèutic, transició energètica, turisme, sector comercial, seguretat i cadena alimentària.
- Promoure candidatures de la ciutat de Barcelona com a seu de centres d'organismes europeus i mundials relacionats amb les TIC (en especial IA, 5G, IOT, ciberseguretat), així com de recerca i innovació social per garantir els drets digitals i la governança democràtica.
- Impulsar les start-ups de Barcelona, amb la dotació d'espais de trobada entre inversors i start-ups, la creació d'un fons de capital risc orientat a start-ups i l'increment de la contractació pública a start-ups.
- Promoure projectes que permetin posar a prova processos innovadors encara no regulats (SAND BOX) en sectors com l'energia, la mobilitat i la digitalització dels espais.
- Considerar la dimensió social de les start-ups i de les empreses en general, buscant un alineament de la seva activitat amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Objectiu 3: Preparar Barcelona per potenciar-la cap a una Capitalitat Digital real, en el marc de la implantació de l'Agenda 2030 i de l'humanisme tecnològic, gràcies a una dotació excel·lent d'infraestructures i a la modernització digital dels serveis i els processos administratius.

Mesures:

- Elaborar un mapa dels actius digitals (infraestructura, coneixement...) disponibles en l'ecosistema digital de Barcelona, per posar en valor el seu potencial transformador, així com per identificar prioritats de captació de nous actors.
- Generar, captar i fidelitzar talent digital al conjunt de la Regió Metropolitana de Barcelona.
- Abordar el desplegament de la infraestructura TIC, atenent a les sensibilitats socials i la racionalitat, mitjançant eines de col·laboració públic-privada. En aquest sentit resulta fonamental aprofitar el bon desplegament de les bases actuals de la 3G i la 4G perquè puguin assumir la 5G, amb *small cells* i altres tecnologies que permetin bastir una infraestructura poc invasiva.
- Presentar Barcelona com un espai idoni per posar a prova les aplicacions 5G, amb rigor tècnic i mirada crítica.
- Promoure la transferència dels resultats de la recerca d'alt nivell que es fa a Barcelona per generar projectes d'impacte econòmic i social.
- Potenciar i esgrimir els valors ètics de la tecnologia i l'excel·lència en la qualitat de la informació i les dades, proposant criteris de governança de les dades, protegint els drets digitals i erradicant el delictes electrònic. En aquesta línia, treballar per fer de Barcelona un espai de referència mundial en la reflexió i el debat sobre les grans qüestions ètiques, socials i polítiques plantejades per la digitalització.
- Afrontar la transició digital de l'Ajuntament de Barcelona, per avançar cap a una administració municipal més electrònica, que permeti oferir millors serveis i un funcionament més àgil, obert i transparent, que permeti aprofitar millor les oportunitats. En aquesta línia també simplificar els tràmits per als serveis i/o infraestructures de telecomunicacions, en línia amb la Llei General de Telecomunicacions.
- Esdevenir ciutat pionera en inversions tecnològiques d'impacte, sota la premissa d'assolir la confluència entre la tecnologia, el creixement empresarial i un impacte social i ambiental positiu.

- Aprofitar el potencial de l'equipament de Ca l'Alíer per convertir-lo en un centre de referència en la transformació digital de la ciutat.

Del Pacte a l'Acció per la transformació digital

El Pacte per la Recuperació de Barcelona és un document marc que situa el context i les prioritats. Per cimentar la via cap a la transformació digital caldrà crear un sistema de governança del pla, organitzat en xarxa i basat en el lideratge públic i la col·laboració públic-privat. Es recomana crear una taula permanent de l'economia digital de Barcelona per articular aquesta governança.

En segon terme caldrà prioritzar i concretar les actuacions, identificant les necessitats urgents i importants de cadascun dels sectors i establint calendaris de treball i mecanismes eficaços de monitoratge, com un quadre de comandament.

Per aconseguir els recursos necessaris per finançar la transició digital es proposa, d'una banda, alinear l'estratègia digital a les prioritats que està marcant la Unió Europea, amb la idea de maximitzar l'aprofitament dels fons estructurals 2020-2027. De l'altra, fomentar la col·laboració públic-privada per plantejar projectes potents, susceptibles de d'aconseguir finançament extern. Finalment, crear polítiques de relacions internacionals específiques relacionades amb la digitalització.